

Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduoties (raštu) I dalis
Zadania pisemne sprawdzające osiągnięcia w zakresie kształcenia podstawowego (część I)

GIMTOJI KALBA (LENKŲ) JĘZYK POLSKI

Rašymas / Wypracowanie

Czas trwania – 2 godz. 30 min.

WSKAZÓWKI

- **Wybierz jeden** spośród 3 proponowanych tematów prac pisemnych i napisz wypracowanie o objętości 250–350 wyrazów.
- Przestrzegaj wskazanej w poleceniu formy gatunkowej.
- W wypracowaniu uwzględnij elementy polecenia zapisane pogrubionym drukiem.
- Po napisaniu tekstu zaznacz granicę 250 wyrazów. Jeżeli wyrazów jest mniej, podaj ich liczbę.
- Możesz korzystać z kartek przeznaczonych na brudnopis, jednakże oceniany będzie tekst napisany na komputerze i zamieszczony w tabeli przeznaczonej do pisania.
- Wpisz swoje miasto / rejon, nazwę szkoły, klasę, imię i nazwisko, formę wypracowania oraz temat (lub odbiorcę listu) w odpowiednim miejscu nad tabelą przeznaczoną do pisania.
- Jeżeli pisałeś w brudnopisie, zostaw wystarczająco czasu na przepisanie tekstu na komputerze w przeznaczonej do tego tabeli, ponieważ **brudnopis nie będzie sprawdzany**.
- Pisz zrozumiale i poprawnie.

Powodzenia!

Wybierz jeden spośród podanych tematów 1–3 i napisz wypracowanie.

TEMAT 1.

Tadeusz Różewicz

PRAWA I OBOWIĄZKI

Dawniej kiedy nie wiem
dawniej myślałem że mam prawo obowiązek
krzyczeć na oracza
patrz patrz słuchaj przecie
Ikar¹ spada
Ikar tonie syn marzenia
porzuć pług
porzuć ziemię
otwórz oczy
tam Ikar
tonie
albo ten pastuch
tyłem odwrócony do dramatu
skrzydeł słońca lotu
upadku
mówiłem ślepcy

Lecz teraz kiedy teraz nie wiem
wiem że oracz winien orać ziemię
pasterz pilnować trzody
przygoda Ikara nie jest ich przygodą [...]

1963 r.

Zastanów się, jakie dwie postawy, symbolizowane przez Ikara oraz pasterza i oracza, są przedstawione w wierszu „Prawa i obowiązki” i jak je ocenia podmiot liryczny.

Napisz rozprawkę na temat:

JAK LEPIEJ SŁUŻYĆ ŚWIATU: PRZEZ ODWAŻNE WZNIOSŁE DAŻENIA CZY CIERPLIwą CODZIENNĄ PRACĘ?

W rozprawce **rozważ obie** przedstawione **postawy**, **odwołując się do wiersza** oraz **do 2–3 przykładów** z literatury i historii lub współczesności, a także **wyraż własną opinię** w odpowiedzi na pytanie postawione w temacie.

FORMA WYPRACOWANIA – rozprawka.

TEMAT – *Jak lepiej służyć światu: przez odważne wzniosłe dążenia czy cierpliwą codzienną pracę?*

CEL – rozważenie problemu, sformułowanie i uzasadnienie własnej opinii przez odwołanie się do podanego tekstu oraz innych przykładów z literatury i historii lub współczesnych wydarzeń.

¹ Ikar – postać z mitologii greckiej. Zginął podczas ucieczki z Krety, na której był więziony razem z ojcem Dedalem. Obaj użyli sporządzonych przez siebie skrzydeł z wosku i piór, na których potrafili się unieść i odlecieć. Mimo przestróg ojca Ikar podczas lotu za bardzo zbliżył się do słońca, które roztopiło wosk. Dlatego runął w morze i zginął. Dedal zaś, lecąc niżej, bezpiecznie doleciał do celu. Lot i upadek Ikara stanowią symbol ludzkiego dążenia do realizacji własnych celów wbrew naturalnemu porządkowi świata, a jednocześnie symbol nadmiernej ambicji.

TEMAT 2.

26 września obchodzony jest Europejski Dzień Języków. Z tej okazji na stronę internetową szkoły przygotowywane są artykuły zachęcające do nauki języków. Polski to jeden z 8 języków najczęściej używanych na obszarze Unii Europejskiej. Znajomość polszczyzny otwiera szeroki dostęp do spuścizny kulturowej, do współczesnej sztuki i rozrywki.

Napisz artykuł na stronę internetową szkoły na temat:

DLACZEGO WARTO UCZYĆ SIĘ JĘZYKA POLSKIEGO?

W artykule **przekonaj**, że warto uczyć się języka polskiego. **Przywołaj 2–3 argumenty** zachęcające do nauki języka polskiego, **ukazując znaczenie kulturowe polszczyzny oraz korzyści**, jakie może przynieść jej znajomość. Aby przekonać jak najwięcej osób, uwzględnij różne zainteresowania młodzieży.

FORMA WYPRACOWANIA – artykuł na stronę internetową szkoły.

TEMAT – *Dlaczego warto uczyć się języka polskiego?*

CEL – ukazanie znaczenia kulturowego języka polskiego i korzyści wynikających z jego znajomości oraz zachęcenie do jego nauki.

TEMAT 3.

Napisz list w imieniu Twojego ulubionego bohatera literackiego. Wybierz z utworu interesujące wydarzenie, o którym ten bohater chce opowiedzieć swojemu przyjacielowi (osobie występującej w utworze lub zmyślonej przez Ciebie). Postaraj się wcielić w postać wybranego bohatera literackiego i wyrazić jego przeżycia i przekonania.

Przedstaw wydarzenia literackie z perspektywy wybranego bohatera, opierając się na treści utworu. W relacji wydarzeń wyraźnie **opisz uczucia i poglądy** bohatera, które częściowo mogą wynikać z lektury książki, a częściowo – z Twojej interpretacji.

Nie zapomnij o przestrzeganiu formy listu.

FORMA WYPRACOWANIA – list z elementami opowiadania i opisu przeżyć.

ODBIORCA – rówieśnik wybranego bohatera literackiego.

CEL – przedstawienie wydarzeń literackich z punktu widzenia bohatera literackiego z opisem jego przeżyć wewnętrznych.